

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 1/21

Luksemburg, 13 stycznia 2021 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-645/19
Facebook Ireland Limited, Facebook INC, Facebook Belgium BVBA /
Gegevensbeschermingsautoriteit

Zdaniem rzecznika generalnego Michała Bobeka organowi ochrony danych w państwie, w którym administrator danych lub podmiot je przetwarzający ma swą główną jednostkę organizacyjną w Unii, przysługuje ogólne uprawnienie do wszczęcia postępowania sądowego w przedmiocie naruszenia przepisów RODO w związku z transgranicznym przetwarzaniem danych

Innym krajowym organom ochrony danych, których sprawa dotyczy, przysługuje niemniej jednak uprawnienie do wszczęcia takiego postępowania w ich odpowiednich państwach członkowskich w wyraźnie przewidzianych w RODO przypadkach

We wrześniu 2015 r. belgijski organ ochrony danych wszczął przed belgijskimi sądami postępowania przeciwko szeregowi spółek należących do grupy Facebook (zwanej dalej „Facebookiem”), a mianowicie Facebook Inc, Facebook Ireland Ltd, która jest główną jednostką organizacyjną grupy w Unii Europejskiej, oraz Facebook Belgium BVBA (zwanej dalej „Facebook Belgia”). W ramach tych postępowań organ ochrony danych wniósł o nakazanie Facebookowi zaprzestania, w odniesieniu do wszystkich użytkowników Internetu na terytorium Belgii, umieszczania, bez zgody tych użytkowników, określonych plików cookie na urządzeniach wykorzystywanych przez te osoby, wówczas gdy odwiedzają one witrynę internetową w domenie Facebook.com lub witryny osób trzecich, a także nadmiernego gromadzenia danych za pomocą wtyczek społecznościowych i pikseli w witrynach osób trzecich. Ponadto organ ten wniósł o zniszczenie wszystkich dotyczących użytkowników Internetu na terytorium Belgii danych osobowych, które zostały uzyskane z wykorzystaniem plików cookie i wtyczek społecznościowych.

Postępowania te są obecnie w toku przed Hof van beroep te Brussel (sądem apelacyjnym w Brukseli, Belgia); ich zakres został jednak ograniczony do Facebook Belgia, gdyż sąd ten uprzednio ustalił, że nie jest właściwy do rozpoznania powództw wniesionych przeciwko Facebook Inc i Facebook Ireland Ltd. W tym kontekście Facebook Belgia twierdzi, że wraz z rozpoczęciem stosowania przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO)¹, belgijski organ ochrony danych utracił uprawnienie do kontynuowania postępowań sądowych przeciwko Facebookowi. Spółka ta podnosi, że pod rządami RODO jedynie organ ochrony danych państwa, w którym Facebook ma swą główną jednostkę organizacyjną w Unii Europejskiej (tak zwany „wiodący” dla Facebooka organ ochrony danych w UE), czyli Irish Data Protection Commission (irländzki organ ochrony danych), jest uprawniony do wszczęcia przeciwko Facebookowi postępowań sądowych w przedmiocie naruszeń przepisów RODO w związku z transgranicznym przetwarzaniem danych.

W tych okolicznościach Hof van beroep te Brussel zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy RODO stoi na przeszkodzie wszczynaniu przez krajowy organ ochrony danych inny niż organ wiodący w swym państwie członkowskim postępowań sądowych w przedmiocie naruszenia przepisów tego rozporządzenia w związku z transgranicznym przetwarzaniem danych.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. 2006, L 119, s. 1). RODO weszło w życie w dniu 24 maja 2016 r., a stosowanie jego przepisów rozpoczęło się z dniem 25 maja 2018 r.

W przedłożonej dzisiaj opinii rzecznik generalny Michał Bobek stwierdził, po pierwsze, że z brzmienia² RODO wynika, że **wiodącemu organowi ochrony danych przysługuje, w odniesieniu do transgranicznego przetwarzania danych, ogólna właściwość do wszczynania postępowań sądowych w przedmiocie naruszenia przepisów RODO, z czego wynika, że inne organy ochrony danych mają bardziej ograniczone uprawnienia w tym zakresie.**

Odnosnie do tego, że RODO przyznaje każdemu z organów ochrony danych prawo do wszczęcia postępowania sądowego w sprawie ewentualnych naruszeń, które dotyczą ich terytoriów, rzecznik generalny wskazał, że **uprawnienie to jest wyraźnie ograniczone w przypadku transgranicznego przetwarzania danych**, właśnie ze względu na to, aby dać wiodącemu organowi ochrony danych możliwość wykonywania powierzonych mu w tym zakresie zadań.

Po drugie, rzecznik generalny stwierdził, że **przyczyną wprowadzenia w życie ustanowionego w RODO mechanizmu kompleksowej współpracy**, w ramach którego ważną rolę powierzono wiodącemu organowi ochrony danych i ustanowiono mechanizm współpracy w celu zaangażowania w sprawę innych organów ochrony danych, **było właśnie zarządzenie niektórym niedostatkom wynikającym z wcześniej obowiązujących przepisów³**. Podmioty gospodarcze musiały bowiem przestrzegać zawartych w różnych systemach przepisów krajowych transponujących dyrektywę, a także jednocześnie koordynować swe działania ze wszystkimi krajowymi organami ochrony danych, co było kosztowne, uciążliwe i czasochłonne dla podmiotów gospodarczych, lecz także musiało budzić wątpliwości, z którymi musiały się mierzyć te podmioty oraz ich klienci.

Jeśli chodzi o argumenty dotyczące przysługującego osobom, których dane dotyczą, prawa do wszczęcia postępowania sądowego, rzecznik generalny podkreślił, że mogą one bezpośrednio wszcząć to postępowanie przeciwko administratorom i podmiotom przetwarzającym przed m.in. sądami państwa członkowskiego, w których osoby, których dane dotyczą, mają miejsce zwykłego pobytu lub siedzibę. Dodatkowo rzecznik generalny wskazał, że skargi przeciwko organom ochrony danych muszą być wnoszone przez osoby, których dane dotyczą, do sądów państwa członkowskiego, w którym organ nadzorczy ma siedzibę, nawet wówczas, gdy organ wiodący jest organem ochrony danych innego państwa członkowskiego. Jeżeli taka skarga zostaje odrzucona lub oddalona, organ nadzorczy, do którego taka osoba wniosła skargę, przyjmuje decyzję w tym względzie i powiadamia o niej skarżącego, co umożliwia mu wszczęcie postępowania w państwie członkowskim jego zwykłego pobytu lub siedziby.

Po trzecie, rzecznik generalny wskazał, że **wiodący organ ochrony danych nie może być uznawany za pełniący funkcję jedyne podmiotu egzekwującego przepisy RODO w sytuacjach transgranicznych i powinien, zgodnie z przewidzianymi w RODO zasadami i w przewidzianych w tym zakresie ramach czasowych, ściśle współpracować z innymi organami ochrony danych, których sprawa dotyczy**, i nie może ignorować ich istotnych dla spraw uwag.

Po czwarte, rzecznik generalny podkreślił, że krajowe organy ochrony danych, nawet jeśli nie działają jako organ wiodący, mogą niemniej jednak w określonych sytuacjach wszcząć w przypadku transgranicznego przetwarzania danych postępowania przed sądami ich odpowiedniego państwa członkowskiego. Są to w szczególności sytuacje, gdy krajowe organy ochrony danych i) podejmują działania niemieszczące się w zakresie przedmiotowego stosowania RODO; ii) badają te same lub podobne czynności transgranicznego przetwarzania danych dokonywane przez organy publiczne w interesie publicznym czy też przez administratorów spoza Unii; iii) podejmują działania w trybie pilnym; lub iv) wkraczają do sprawy w efekcie podjęcia przez organ wiodący decyzji, że nie będzie się on zajmować danym przypadkiem.

W tych okolicznościach rzecznik generalny uznał, że przepisy RODO **zezwalają organowi ochrony danych państwa członkowskiego na wszczęcie przed sądem tego państwa postępowania w sprawie domniemanego naruszenia RODO w odniesieniu do**

² Motyw 124, art. 56 ust. 1 i 6.

³ Dyrektywa 95/46/WE.

transgranicznego przetwarzania danych, niezależnie od tego, że ów organ nie jest organem wiodącym, pod warunkiem, że takie działanie podejmuje on w sytuacjach wskazanych w RODO i zgodnie określonymi w nim procedurami.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106